

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2515/21-A

Název	Základní škola Solidarita, Praha 10, Brigádníků 14/510, příspěvková organizace
Sídlo	Brigádníků 14, 100 00 Praha 10 - Strašnice
E-mail	skola@zssolidarita.cz
IČ	47611898
Identifikátor	600041077
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Karin Marques
Zřizovatel	Městská část Praha 10
Místo inspekční činnosti	Brigádníků 14, 100 00 Praha 10 - Strašnice
Termín inspekční činnosti	4. 11. 2021 – 10. 11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Solidarita, Praha 10, Brigádníků 510/14, příspěvková organizace (dále „škola“) poskytuje základní vzdělávání a školské služby ve školní družině. Od minulého inspekčního hodnocení v roce 2014 škola změnila název a stala se fakultní

škola Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Profiluje se jako otevřená škola komunitního charakteru podporující učení, dobré vztahy a spolupráci. Vzdělávání vychází z konstruktivistického přístupu. V matematickém vzdělávání je uplatňována metoda výuky profesora Hejného, ve výuce jsou využívány principy hodnotového vzdělávání a prvky programu „Začít spolu“. V souladu s nově nastavenou vizí školy byly vytvořeny nové předměty, jež integrují učivo vybraných přírodovědných předmětů a předmětů výchovného charakteru. Důraz je kladen na rozvoj přírodovědné a čtenářské gramotnosti, pracovních kompetencí a vlastní umělecké tvořivosti žáků.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 530 žáků ve 23 třídách, převažují žáci prvního stupně. Zájem o vzdělávací nabídku školy dlouhodobě roste, od posledního inspekčního hodnocení se výrazně zvýšil počet žáků (přibylo 150 žáků) a v souvislosti s tím i počet tříd (zvýšení o 5 tříd) a pedagogických pracovníků (zvýšení o 16 pedagogických pracovníků). Nejvyšší povolený počet žáků ve škole (650) byl využit k termínu konání inspekční činnosti na 82 %, přibližně pětinu tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a odlišným mateřským jazykem. Nabídku zájmového vzdělávání realizovaného v osmi odděleních školní družiny využívá 185 žáků 1. až 3. ročníku.

Škola se nachází v zástavbě bytových domů sídliště Solidarita. Modernistická školní budova je z velké části bezbariérová, byla postavena podle vzoru zahraničních škol, ve kterých je uplatňována konstruktivistická pedagogika. Díky architektonickému uspořádání budovy a venkovních prostor lze propojovat výuku v učebně s aktivitami realizovanými ve venkovním areálu vhodným pro výuku i relaxaci.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od předchozího inspekčního hodnocení došlo k personální obměně na pozici ředitele a k vytyčení nové vize, profilu a společných hodnot školy. Stávající ředitelka školy (dále „ředitelka“) vykonává svou funkci od 16. 8. 2019. Na základě průběžné analýzy stavu školy, podnětů od aktérů vzdělávání i zjištění z externího komerčního hodnocení modifikuje dílčí cíle i vzdělávací strategie vedoucí k naplnění koncepčních záměrů. Přestože vedení školy informuje zákonné zástupce o zamýšlených obměnách vzdělávacího programu, zvolený způsob komunikace není vždy optimální, např. odůvodnění zavedení výuky matematiky metodou prof. Hejného nebylo pro všechny zákonné zástupce dostatečně srozumitelné a v důsledku toho se část rodičů s realizovanou změnou zcela neztotožnila. Vzhledem ke krátkému funkčnímu období ředitelky a mimořádné situaci způsobené pandemií onemocnění covid-19 se ředitelce podařilo realizovat některé dílčí cíle, např. nově nastavila pravidla komunikace v pedagogickém sboru a způsob sdílení informací o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků.

Aplikovaný systém řízení je funkční. Účelné rozdělení kompetencí mezi vedoucí pedagogické pracovníky, tzv. širší vedení, vede k efektivní koordinaci jednotlivých činností a umožňuje průběžné ověřování plnění zadaných úkolů. Kontrola úrovně vzdělávacího procesu je uskutečňována plánovitou hospitační činností, v jejímž rámci jsou hodnoceny všechny podstatné aspekty kvality vzdělávání. Ze závěrů z hospitační činnosti vycházejí konkrétní doporučení a opatření. Jejich účinnost ověřuje ředitelka pohovorem s pedagogy, analýzou výsledků vzdělávání žáků i následnými vstupy do výuky. V případě potřeby použila i personální opatření. S pedagogickou radou projednává pedagogické i organizační záležitosti a zásadní dokumenty školy, např. úpravy školního vzdělávacího programu, školního řádu a výsledky vzdělávání žáků. Inovace školního vzdělávacího programu reflektují i zkušenost s distančním vzděláváním, např. využívání možností vzdělávacího elektronického prostředí a vhodných aplikací pro mobilní telefony ve výuce.

Pro zatraktivnění vybraného učiva využívá další doplňující aktivity, např. program „Trenéři do škol“, projekt „Máš umělecké střevo“ a v rámci místního akčního plánu programy pro pedagogy (učitel leader, ředitelská akademie). V rámci výuky dopravní výchovy a prevence ke zvládnutí mimořádných situací škola pravidelně účelně spolupracuje s policií a hasiči. Konstruktivní vztahy udržuje škola se zřizovatelem.

Vzdělávání zajišťuje celkem 72 pedagogických pracovníků, 19 z nich vykonává funkci asistenta pedagoga a 8 působí jako vychovatelé ve školní družině. Od předchozího inspekčního hodnocení se v souvislosti se změnami ve vedení a profilaci školy obměnila přibližně třetina sboru. Rovněž poklesla jeho kvalifikovanost, přibližně třetina pedagogických pracovníků nespĺňuje předpoklady odborné kvalifikace. Jedná se zejména o nové a začínající učitelé, většina z nich si však potřebnou kvalifikaci doplňuje odpovídajícím studiem. Nekvalifikovanost pedagogů nemá zásadní negativní vliv na úroveň poskytovaného vzdělávání.

Jako efektivní personální opatření směřující k zajištění kvalitní výuky ředitelka využívá plánovitě další vzdělávání pedagogických pracovníků. Další vzdělávání koresponduje s potřebami školy, inovacemi školního vzdělávacího programu a také zohledňuje potřeby jednotlivých pedagogů, vychází z jejich individuálních plánů rozvoje a ze zjištění z hospitační činnosti. Zahrnuje jak podporu zapojování pedagogických pracovníků do aktivit z nabídky externích subjektů, tak vzdělávání v tzv. profesních skupinách, a dále např. tandemovou výuku, cílené hospitace a konzultace s vedením školy. Ke svému profesnímu rozvoji v oblasti managementu přistupuje aktivně i vedení školy. Poznatky z dalšího vzdělávání jsou efektivně využívány ve výuce, což se projevilo např. sjednoceným přístupem jednotlivých pedagogů k uplatňování výchovně vzdělávacích strategií a k hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Finanční a materiální předpoklady školy umožňují kvalitně naplňovat příslušné školní vzdělávací programy. Vzdělávání probíhá v esteticky podnětném prostředí. Škola má potřebné podmínky pro všechny realizované vzdělávací činnosti a aktivity. Didaktické materiály, pomůcky a vybavení účinně napomáhají při vzdělávání žáků. Vedení školy průběžně vyhodnocuje jejich stav a průběžně je obnovuje. Od předchozího inspekčního hodnocení byla pořízena nová výpočetní technika, a to i v souvislosti s potřebou vybavit některé žáky a pedagogy pro distanční výuku, vznikla učebna pro přírodní vědy a venkovní učebna. Ke vzdělávání, sportu i relaxaci je účelně využíván venkovní areál a školní zahrada se skleníkem. Škola ve spolupráci s jiným právním subjektem zřizovatele zabezpečuje školní stravování žáků, nabízí výběr ze dvou hlavních jídel, složení jídelníčku podporuje zdravý životní styl.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve všech hospitovaných hodinách na prvním i druhém stupni byly promyšleně využívány metody a formy práce vycházející z konstruktivistického přístupu ke vzdělávání v souladu s vizí školního vzdělávacího programu. Společným znakem vzdělávání byla příznivá pracovní atmosféra podporující učení.

Na začátku všech hodin pedagogové seznámili žáky srozumitelně s cílem výuky a k učení je průběžně účinně motivovali. Stimulace žáků a vytvořené podmínky, např. variabilita uspořádání učeben a nižší počet žáků ve třídách, podporují vysokou aktivitu žáků při všech vzdělávacích činnostech, jejich spolupráci a komunikaci, což napomáhá k rozvoji kompetencí k učení, kompetence komunikativní a sociální a personální. V převážné většině hospitovaných hodin, zejména na druhém stupni, dominovala činnost žáků. Ti byli aktivními

tvůrci hodiny, s pomocí učitelů odvozovali nové poznatky i ověřovali stanovené hypotézy, účinně tak byla rozvíjena jejich kompetence k řešení problémů. Vzdělávací aktivity pedagogové volili efektivně vzhledem ke stanoveným cílům, charakteru probíraného učiva a předpokladům žáků. Tempo výuky se převážně řídilo tempem žáků. Chybovost byla využívána pro další rozvoj v učení.

Ve vyučovacích hodinách hospitovaných na prvním stupni byly vhodně uplatňovány metody hodnotového vzdělávání a prvky programu „Začít spolu“, což se projevovalo i tím, že žáci nalézali vlastní motivaci, spolupracovali, rozvíjeli empatii a porozumění životním hodnotám, měli zažité školní návyky a respektovali stanovená pravidla. V přístupu pedagogů dominovaly trpělivost, zájem a důslednost. Promyšlené střídání statických a pohybových činností, soustředění a uvolnění přispívalo k průběžné aktivizaci většiny žáků. Využívané prožitkové učení podněcovalo žáky k myšlení v souvislostech, tvořivému přístupu a v sociální rovině k toleranci a vzájemnému respektu.

V matematickém vzdělávání byla na obou stupních realizována výuka převážně metodou prof. Hejného. Použité metody a formy práce s žáky byly vhodně vyvážené, střídaly se úlohy podporující rychlejší numeraci či využití již objevených postupů s procesy, při kterých žáci matematizovali reálné situace a řešili problémy, při čemž průběžně popisovali a vysvětlovali svoje činnosti, navrhovali možné postupy řešení a diskutovali o jejich správnosti. Žáci devátého ročníku v hospitované výuce prokazovali svoje vědomosti a dovednosti také při řešení úloh vhodných pro přípravu k přijímací zkoušce na střední školy. V hospitovaných hodinách integrovaných přírodovědných a výchovných předmětů (např. přírodní vědy, estetická výchova) učitelé účelně koordinovali jednotlivé činnosti žáků, často byli pouze průvodci při jednotlivých aktivitách, žákům ponechávali dostatečný prostor pro iniciativu a sdělování názoru. Učivo bylo probíráno v širších mezipředmětových souvislostech. Pedagogové efektivně využívali principy kritického myšlení, demonstrativní a badatelské metody. Tandemová výuka zaznamenaná v části hospitovaných vyučovacích hodin zvyšovala kvalitu výuky, umožňovala např. efektivní individualizaci směrem k žákům nadaným i ohroženým neúspěchem. Ve sledované výuce anglického jazyka pedagogové cíleně rozvíjeli řečové dovednosti žáků, kladli důraz na zvládnutí slovní zásoby a porozumění mluvenému projevu. Přiměřeným důrazem na fonetickou složku komunikace byla účinně zvyšována kvalita cizojazyčného projevu žáků. Výuka anglického jazyka v 1. třídě je vedena metodou CLIL, vzdělávací obsah částí předmětů (např. prvouka, matematika, vybrané výchovné předměty) je vyučován v anglickém jazyce.

Učitelé při všech činnostech poskytovali žákům srozumitelnou zpětnou vazbu formativního charakteru, což se pozitivně odráželo v motivaci a zapojení žáků do učení. V závěru převážně většiny hospitovaných hodin bylo pedagogy prováděno shrnutí učiva a zhodnocení splnění vzdělávacího cíle, potřebný prostor byl vytvořen i pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

Funkční podporou vzdělávání žáků byli asistenti pedagoga. Poskytovali přiměřenou pomoc nejen žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, ale napomáhali i plynulosti vzdělávacího procesu (dopomoc žákům, organizační podpora při skupinové práci, příprava učebních materiálů, apod.). Názornost výuky ve většině hospitovaných hodin vhodně podporovalo používání didaktické techniky (interaktivní tabule), učebních pomůcek a dalších materiálů souvisejících s probíraným tématem. Při práci s informacemi a při opakování, upevňování a ověřování pochopení učiva vedli učitelé v některých vyučovacích hodinách žáky k účelnému využívání mobilního telefonu a školní wi-fi sítě. Vzdělávání účelně rozšiřuje pestrá nabídka volitelných předmětů podporující rozvíjení individuálních zájmů a preferencí žáků.

Na základní vzdělávání vhodně navazuje zájmové vzdělávání ve školní družině. V hospitovaných hodinách ve školní družině byly účastníkům nabízeny rozmanité činnosti ke smysluplnému využití volného času. Řízené a spontánní aktivity byly časově přiměřeně rozvrženy a vycházely z individuálních potřeb a zájmu účastníků. V průběhu činností byly efektivně rozvíjeny především jejich sociální, komunikativní a pracovní kompetence a vlastní tvořivost a představivost.

Při vzdělávání i dalších aktivitách s žáky v základní škole i ve školní družině pedagogové účelně podněcují žáky k pohybu i aktivní relaxaci (např. pravidelné přestávky venku), daří se jim tak vyrovnávat deficit pohybu žáků z doby distanční výuky. Další podporou pohybu žáků představuje nabídka sportovně zaměřených volnočasových aktivit nabízených školou i ve spolupráci s externími subjekty.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Z výsledků vzdělávání žáků vyplývá, že v období mimořádných opatření v souvislosti s pandemií nemoci covid-19 škola zajistila, aby vzdělávací výsledky žáků odpovídaly požadavkům školního vzdělávacího programu. V době omezení fungování škol byly hlavním zdrojem informací o výsledcích vzdělávání žáků informace třídních učitelů, žákovská digitální portfolia a výsledky vzdělávání jednotlivých žáků v elektronické databázi. Z výsledků vzdělávání žáků v posledním uzavřeném školním roce vyplývá, že pedagogové v době mimořádných opatření v souladu s metodickým pokynem MŠMT zohledňovali střídání prezenčního a distančního vzdělávání. Převažovalo pozitivní hodnocení zaměřené na podporu motivace k učení. Hodnocení v případě potřeby obsahovalo kromě klasifikace i komentáře formativního charakteru včetně doporučení do dalšího období. Zkušenost s hodnocením v době distanční výuky byla využita v prezenční výuce zavedením používání slovního hodnocení ve výchovných předmětech. Do distančního vzdělávání se podařilo zapojit všechny žáky školy, problémy s dálkovým připojováním do výuky škola řešila u pouze malé části žáků individuálně voleným postupem, nebo zapůjčením informační a komunikační techniky, včetně zajištění připojení k síti internetu. Vážnější problémy vykazovali pouze jednotlivci, škole se je však podařilo vyřešit ve spolupráci s externí institucí. Od minulého inspekčního hodnocení byla zavedena nová elektronická evidence žáků a s ní spojený moderní elektronický systém pro monitorování celkových i individuálních výsledků vzdělávání všech skupin žáků a pro předávání informací o výsledcích vzdělávání žáků jejich zákonným zástupcům, což velmi zefektivnilo dálkovou komunikaci učitelů se zákonnými zástupci žáků.

Systematická práce školního poradenského pracoviště vytváří příznivé podmínky pro inkluzi žáků s potřebou podpůrných opatření, žáků s odlišným mateřským jazykem i pro prevenci školní neúspěšnosti. Účelně je prováděna prvotní pedagogická diagnostika. Dobře jsou nastavená podpůrná opatření (plány pedagogické podpory, individuální vzdělávací plány, pomoc asistentů pedagoga) realizovaná ve spolupráci poradenského týmu s vyučujícími, zákonnými zástupci žáků a školskými poradenskými zařízeními. V případě potřeby škola uplatňuje další intervenční postupy, např. konzultační pomoc, doučování, předmět speciálně pedagogické péče. Realizovaná podpora umožňuje rozvoj každého žáka na úroveň osobního maxima. Žákům s odlišným mateřským jazykem je nabízen kroužek „Čeština pro cizince“.

Bezproblémovému přechodu dětí do základního vzdělávání napomáhá účelná spolupráce s místní mateřskou školou a rodiči dětí, do které jsou zapojeni kromě pedagogů i žáci druhého stupně, a využívání prvků programu „Začít spolu“.

Školní preventivní strategie je převážně funkční. Ve spolupráci s třídními učiteli probíhá pravidelné šetření, které pomáhá mapovat vztahy ve třídách i odkrývat případné zárodky rizikového chování. V rámci prevence jsou účelně zařazovány např. adaptační kurzy a pravidelné preventivní programy. Četnost výskytu rizikového chování je nízká. Osvědčený způsob k řešení kázeňských problémů představují okamžitá jednání s rodiči. Prevenci sociálně patologických jevů účelně doplňuje nabídka volnočasových aktivit.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo k personální obměně na pozici ředitele školy.
- Byla vytyčena nová vize pro výchovně vzdělávací práci školy a nový profil školy.
- Zvýšil se počet žáků, tříd a pedagogických pracovníků.
- Snížila se kvalifikovanost pedagogického sboru.
- Škola změnila název a stala se fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Silné stránky

- Konstruktivistický přístup ke vzdělávání, podpora rozvoje kompetencí k učení a k řešení problémů.
- Efektivní využívání zkušeností a postupů osvědčených v době distančního vzdělávání v prezenční výuce.
- Účelný systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vysoký podíl pedagogických pracovníků nespĺňujících předpoklady odborné kvalifikace.
- Informování zákonných zástupců žáků o jednotlivých krocích vedoucích k naplnění vizí a cílů není pro všechny srozumitelné.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Stabilizovat pedagogický sbor, vést pedagogické pracovníky k získání odborné kvalifikace.
- Zajistit srozumitelné informování všech zákonných zástupců žáků o jednotlivých krocích vedoucích k naplnění stanovených vizí a cílů a o změnách vzdělávacích strategií na úrovni předmětů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce – dlouhodobá strategie rozvoje školy platná k termínu konání inspekční činnosti
2. Školní řád a vnitřní řád školní družiny platný ve školním roce 2021/2022 k termínu konání inspekční činnosti
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Spolu zahradou života“ a Školní vzdělávací program pro školní družinu ve verzi aktuální ke dni konání inspekční činnosti
4. Evidence žáků (školní matrika) vedená elektronicky ve školním roce 2021/2022 ke dni konání inspekční činnosti včetně evidence výsledků vzdělávání žáků ve vybraném vzorku elektronických žákovských knížek
5. Třídní knihy vedené v základní škole a ve školní družině (přehledy výchovně vzdělávací práce) ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 k termínu konání inspekční činnosti
6. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu konání inspekční činnosti
7. Záznamy z hospitační činnosti vedení školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu konání inspekční činnosti
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená ve škole ve školním roce 2021/2022 k termínu konání inspekční činnosti (vybraný vzorek)
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2021/2022 k termínu konání inspekční činnosti
10. Dokumentace školního poradenského pracoviště včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu konání inspekční činnosti
11. Výroční zprávy za školní roky 2019/2020 a 2020/2021
12. Dokumentace vedená ve školní družině ve školním roce 2021/2022 k termínu konání inspekční činnosti
13. Vybraná ekonomická dokumentace školy vedená ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 k termínu konání inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském

zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martin Krupa, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Martin Krupa v.r.

Mgr. Iva Hlásenská, školní inspektorka

Iva Hlásenská v.r.

Mgr. Vladimíra Melicharová, školní
inspektorka

Vladimíra Melicharová v.r.

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor

Karel Pešina v.r.

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Hana Vejdovská v.r.

Ing. Ilona Vaculová, přizvaná osoba -
odborník na strategie a analýzy ve školství

Ilona Vaculová v.r.

Mgr. Martin Kuba, Ph.D., přizvaná osoba -
odborník na strategie a analýzy ve školství

Martin Kuba v.r.

V Praze 10. 12. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Karin Marques, ředitelka školy

Karin Marques v.r.

V Praze 10. 12. 2021